

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/28/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118217594
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mandáák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:6118217594.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ing. Miroslava Mandáaka a sudkýň Mgr. Stanislavy Kollárovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobcu: SETCAR, s.r.o., so sídlom Česká republika, Rychvald 816, IČO: 27 850 994, konajúca na území SR prostredníctvom organizačnej zložky: SETCAR, s.r.o.- organizačná zložka podniku zahraničnej osoby, so sídlom Turany, Černík 386/4, IČO: 47 790 857, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpenému: FELIX NEUPAUER & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, IČO: 37 928 422, o zaplatenie 162,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 6C/31/2018 -87 zo dňa 12. decembra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 162,- eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 23.06.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že predmetom konania bol nárok žalobcu na zaplatenie náhrady za prenájom náhradného motorového vozidla v súvislosti so škodovou udalosťou zo dňa 11.5.2016, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle, ktoré v čase dopravnej nehody patrilo poškodenému Karolovi Maródimu. Škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvné poistené u žalovaného. Žalovaný sa na pojednávanie súdu prvej inštancie bez ospravedlnenia, napriek riadnemu predvolaniu, nedostavil. V predvolaní pritom žalovaný bol upozornený na následky nedostavenia sa na pojednávanie, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Súd prvej inštancie preto rozhodol podľa § 274, § 275 CSP rozsudkom pre zmeškanie žalovaného s tým, že právnym základom jeho rozhodnutia bol § 4 ods. 1, § 4 ods. 2 písm. b), § 11 ods. 7 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „PZP“) a § 442 ods. 2, § 443, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z..

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť v celom rozsahu, pretože neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Súdu dňa 10.12.2018 poslal písomné ospravedlnenie z pojednávania z dôvodu neodkladných pracovných povinností a hospodárnosti konania. O existencii ospravedlnenia nie je v rozsudku zmienka, súd prvej inštancie mu ani neoznámil, že ho nebude akceptovať podľa § 183 ods. 4 CSP. K odvolaniu doložil ospravedlnenie zo dňa 10.12.2018 vrátane elektronickej doručky.

4. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne vyjadril tak, že s ním nesúhlasí a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Poukázal na to, že na pojednávaní dňa 12.12.2018 navrhol, aby súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, pričom žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Kontumačný rozsudok predstavuje formu procesnej sankcie zas pasivitu žalovaného a vzhľadom na formuláciu zákonných ustanovení § 273 a 274 CSP je vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného na pojednávaní obligatórne a súd je povinný kontumačný rozsudok vydať. Ak by súd kontumačný rozsudok nevydal, išlo by o porušenie zásady právnej istoty, kontradiktórnosti a rovnosti strán. Za ospravedlniteľné dôvody je možné podľa dôvodovej správy k CSP považovať iba tie dôvody, pre ktoré by súd odpustil zmeškanie akejkoľvek inej procesnej lehoty, teda najmä náhle a neočakávané prekážky v podobe zdravotných či iných dôvodov. V tomto smere poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/100/2011 zo dňa 25.08.2011, v ktorom súd neposúdil dôvod hospodárnosti konania ako vážnu okolnosť, pre ktorú sa strana sporu nemohla zúčastniť súdom nariadeného pojednávania. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/184/2009 zasa uvádza, že pokiaľ skutočnosť uvedená v ospravedlnení bola strane alebo jej zástupcovi vzhľadom na jej povahu vopred známa, nejedná sa o okolnosť, ktorú možno považovať za ospravedlniteľný dôvod neprítomnosti strany na pojednávaní, na ktorom súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Ak žalovaný uvádza ako dôvod ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní pracovnú výťažnosť a hospodárnosť konania, ide o okolnosť, ktorá mu je vopred známa, a mohol uskutočniť úkony za účelom ich odstránenia, tak aby sa mohol pojednávania zúčastniť. Taktiež uviedol, že ospravedlnenie bolo súdu prvej inštancie doručené až 10.12.2018. Zastával stanovisko, že po splnení zákonných predpokladov je možné kontumačným rozsudkom podľa § 274 CSP rozhodnúť aj vtedy, ak sa už žalovaný vyjadril k žalobe, teda v priebehu konania nebol pasívny. V tomto smere poukázal na účel zákona, a to elimináciu obštrukcií zo strany žalovaného. Žalovaným namietaný § 183 ods. 4 CSP sa aplikuje iba v prípade, ak strana žiada o odročenie pojednávania, súd nemá povinnosť informovať stranu o neakceptovaní jej ospravedlnenia.

5. Ďalšie písomné vyjadrenia vo veci podané neboli-

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

7. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalovaného nariaďovať pojednávanie.

8. Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

9. Žalovaný z hľadiska obsahu uplatnil vo svojom odvolaní odvolací dôvod spočívajúci v inej vade, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP)

10. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na všetky pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod iné odvolacie dôvody, avšak vždy len za predpokladu, že tieto pochybenia mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zvyčajne pôjde o prípady nesprávne realizovanej mandukčnej povinnosti súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu, vypočutie svedka bez jeho poučenia o práve odprieť výpoveď a podobne) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu.

11. Odvolacia námietka žalovaného spočíva v argumente, že vo veci neboli splnené procesné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškania žalovaného podľa § 274 CSP, čo súd prvej inštancie nerešpektoval.

12. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa žalobou, doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania, domáhal od žalovaného peňažného plnenia vo výške 162 eur s príslušenstvom titulom nároku na náhradu za prenájom náhradného motorového vozidla v súvislosti so škodovou udalosťou zo dňa 11.5.2016. Okresný súd Banská Bystrica vec postúpil dňa 24.05.2018 Okresnému súdu Prievidza podľa § 13, §14, §15 ods. 1, § 19 písm. b/ CSP vzhľadom na to, že žalobca po podaní odporu žalovaným zo dňa 20.03.2018 podal návrh na pokračovanie v konaní. Žalovaný ďalej dňa 29.06.2018 vzniesol v konaní námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Prievidza a žiadal, aby vec prejednal a rozhodol Okresný súd Bratislava I. Okresný súd Prievidza vec postúpil Okresnému súdu Bratislava I, avšak na základe nesúhlasu Okresného súdu Bratislava I. , Krajský súd v Bratislave

uznesením č.k. 4NcC/19/2018 -73 zo dňa 10.10.2018 určil, že na konanie vo veci je miestne príslušný Okresný súd Prievidza. Súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie na 12.12.2018. Žalovaný bol v predvolaní na pojednávanie poučený podľa 274 a § 278 CSP, že ak sa nedostaví na pojednávanie a svoju neúčast' neospravedlní včas a vážnymi okolnosťami, na návrh druhej strany súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie. Na pojednávanie dňa 12.12.2018 sa dostavil len žalobca (prostredníctvom zástupcu), žalovaný sa bez ospravedlnenia neprítomnosti nedostavil. Žalobca navrhol vyhlásenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP, pričom sa vyjadroval k obsahu ospravedlnenia žalovaného z pojednávania, hoci v súdnom spise ospravedlnenie žalovaného založené nebolo. Súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobcu a rozhodol formou rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 CSP. Žalovaný s odvolaním doručil písomné ospravedlnenie z pojednávania súdu vytýčeného na deň 12.12.2018 zo dňa 10.12.2018, ktoré bolo súdu prvej inštancie preukázateľne doručené dňa 10.12.2018.

13. Podľa § 274 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

14. Rozsudok pre zmeškanie žalovaného (kontumačný rozsudok) predstavuje procesnú sankciu za pasivitu žalovaného v spore. Civilný sporový poriadok rozlišuje medzi rozsudkom pre zmeškanie žalovaného pred nariadením pojednávania (§ 273 CSP) a po nariadení pojednávania (§ 274 CSP). Zákon v oboch prípadoch explicitne ako podmienku aplikácie neustanovuje nespornosť uplatneného nároku. Žalovaný už má o konaní vedomosť, je na ňom, aby realizoval svoje procesné práva a povinnosti, a vždy mu ostáva možnosť využiť pri naplnení zákonných predpokladov inštitút zrušenia rozsudku pre zmeškanie.

15. Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že vo veci neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP tak, ako to urobil súd prvej inštancie, pretože žalovaný preukázateľne včas ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní podaním zo dňa 10.12.2018. Hoci toto podanie nebolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie fyzicky založené v súdnom spise, žalovaný v odvolacom konaní preukázal jeho včasné doručenie súdu prvej inštancie (dňa 10.12.2018), pričom navyše, zo zápisnice z pojednávania zo dňa 12.12.2018 je zrejmé, že o tomto podaní žalovaného mal žalobca vedomosť a vyjadril sa k jeho obsahu v tom smere, že namietal existenciu vážnych okolností pre ospravedlnenie neúčasti žalovaného na pojednávaní v zmysle § 274 písm. b/ CSP. Pokiaľ za takejto procesnej situácie súd prvej inštancie vydal na základe návrhu žalobcu rozsudok pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP, v ktorom vôbec nevyhodnotil písomné ospravedlnenie žalovaného z daného pojednávania z hľadiska jeho dôvodnosti, zaťažil tým svoje konanie procesnou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

16. V súvislosti s argumentáciou žalobcu v odvolacom konaní odvolací súd záverom uvádza, že v zásade, z hľadiska výlučne gramatického výkladu, ust. § 274 CSP zakladá povinnosť súdu pri splnení procesných podmienok, rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Odvolací súd sa však nestotožňuje výlučne s mechanickým gramatickým výkladom ust. § 274 CSP v naznačenom smere, teda, že súd musí vyhlásiť rozsudok pre zmeškanie, ak sú splnené podmienky vymedzené v § 274 CSP (žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávaní bol poučený o následkoch nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi dôvodmi, k čomu musí samozrejme pristúpiť návrh žalobcu na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie), pretože každé ustanovenie Civilného sporového poriadku musí súd v zmysle článku 3 CSP vykladať nielen podľa jazykového vyjadrenia, ale aj zmyslu a účelu toho ktorého ustanovenia. Ako je uvedené vyššie, a vyplýva to i z dôvodovej správy k citovanému ustanoveniu, účelom inštitútu rozsudku pre zmeškanie je v tomto prípade sankcionovať pasivitu žalovaného v konaní a eliminovať obštrukcie z jeho strany. Podľa čl. 2 ods. 1 CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Spravodlivej ochrane práv by nezodpovedal postup súdu prvej inštancie, ktorým spor rozhodol rozsudkom pre zmeškanie za situácie, keď žalovaný je v priebehu konania aktívny, komunikuje so súdom a predkladá tvrdenia i dôkazy. I keď podľa textu ustanovenia § 274 CSP súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie žalovaného obligatórne a na ktoromkoľvek pojednávaní, musí nad textom zákona prevládať vyšší princíp spravodlivej ochrany práv strany sporu a odvolací súd zastáva názor, že súd, dodržiavajúci tento princíp, nemusí návrhu na vydanie rozsudku pre

zmeškanie mechanicky vyhovieť každom prípade. Pre úplnosť odvolací súd podotýka, že pokiaľ žalobca v tomto smere poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/100/2011 zo dňa 25.08.2011, najvyšší súd v tejto veci riešil úplne odlišnú procesnú situáciu, týkajúcu sa posúdenia dôležitosti dôvodu, ktorým neprítomná strana odôvodňovala žiadosť o odročenie pojednávania.

17. Na základe popísaných dôvodov odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom je právny názor odvolacieho súdu záväzný (§ 391 ods. 3 CSP).

18. V ďalšom konaní súd prvej inštancie opätovne nariadi vo veci pojednávanie, vec skutkovo i právne posúdi a vo veci rozhodne procesným postupom, ktorý bude v súlade so všetkými ustanoveniami Civilného sporového poriadku.

19. Toto uznesenie prijal Krajský súd Trenčín pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).